

Využívat své přednosti a potenciál

Udržitelné využívání biologických zdrojů pro produkci potravin, krmiv a dalších produktů je považováno za klíčovou pro budoucí konkurenceschopnost a environmentální strategii v Evropě. Právě tuto oblast mimo jiné přiblížil Lukáš Čechura, předseda odboru ekonomiky, řízení, sociologie a informatiky České akademie zemědělských věd a editor časopisu Agricultural Economics a děkan Provozní ekonomické fakulty České zemědělské univerzity, který přijal pozvání do TV Zemědělec. Rozhovor si můžete poslechnout i v podcastu Zemědělec a jeho podstatnou část přináší na svých stránkách i týdeník Zemědělec.

Zuzana Fialová

Mohl byste na úvod představit odbor ekonomiky, řízení, sociologie a informatiky České akademie zemědělských věd?

Jak už sám název napovídá, odbor se věnuje ekonomice řízení, sociologii a informatice. Možná jeden obor v názvu není zmíněn, a to právo a právní oblast. Na vše je přitom přihlíženo z pohledu zemědělství. Takže bavíme-li se o ekonomice, bavíme se o zemědělské ekonomice, kdy studujeme dopady různých politik na zemědělství, a ne-nejmnohem zemědělství, ale vlastně celý agrobiznis v tomto pojetí. V oblasti řízení jde především o management podniků, lidské

zdroje, sociologii. Zde se i v těchto oborech jedná o rurální sociologii a informatiku a právní aspekty, opět spojené se zemědělstvím. Tak jako jsme členy Evropské unie, tak tato oblast je rovněž velice podstatná.

Podíle se tedy i na přípravě různých dokumentů pro politiky nebo OECD?

Ano, přesně tak. Nařízení, přírodně vyhlášky, či zákony, které se připravují na Ministerstvu zemědělství a které jsou před- předně relevantní k našemu odboru, tak připomínáme, ale rovněž, když hovoříme o bioekonomice, vytváříme určité podklady pro řídicí správu. Myslím, že přístup z hlediska politiky je

efektivní. Snažíme se vytvořit podklady pro rozhodování, které jsou založené na evidenci based policy neboli rozhodování založené na datech. V oblasti bioekonomiky jsme vloni v průběhu letního období připravovali dokument, který mapoval stav bioekonomiky v českém zemědělství a perspektivy budoucího vývoje v různých scénářích, alternativách, které lze do budoucna očekávat i vzhledem k nastavení zemědělské politiky. Zároveň tento dokument slouží, část je tomu věnována, i jako východisko k tomu, aby Česká republika dokázala zaujmout své postavení k bioekonomice tak, aby využívala své přednosti a potenciál, který má.



Lukáš Čechura, předseda odboru ekonomiky, řízení, sociologie a informatiky České akademie zemědělských věd a editor časopisu Agricultural Economics a děkan Provozní ekonomické fakulty České zemědělské univerzity

Bioekonomika je velmi široký obor. Mohl byste říct některé konkrétnější závěry vaší studie?

Samozřejmě bioekonomika má širší rozsah než samotné zemědělství. Bioekonomika se zabývá ekonomickými systémy, které udržitelně využívají biologické zdroje. Zde na prvním místě budu jmenovat právě rostliny, zvířata, ale potom i mikroorganismy a biomasu k produkci výstupů, které jsou využívány v oblasti potravin, krmiv, to je to zásadní, co se zemědělství týká.

Je potom to jsou i určité vedlejší produkty v rámci zemědělské produkce. Z hlediska diverzifikace se pak můžeme bavit i o energii, chemikáliích, hnojivech a podobně.

Co se týká dalšího rozvoje, před tímto oborem se otevírá zřejmě obrovský prostor?

Já myslím, že je zcela zásadní i z hlediska strategie, která se utváří na evropské úrovni. Jestliže chceme jít více environmentální cestou, zřejmě se z ní nebudou tolik uhybat, bioekonomika, která se snaží udržitelně naklá-

dat s biologickými zdroji, které jsou obnovitelné, a klade důraz i na cirkularitu. Když to velice zjednoduším, tak co největší využití suroviny, to je co nejmenší zbytky, zvyšuje efektivnost a produktivitu. Na to budou navázány nové technologie, které dále budou posunovat produkční potenciál a produktivitu jako takovou. Takže ani nelze stát mimo, ale je třeba využívat především ty nové technologie, tak aby nás to posouvalo dál a byli jsme konkurenceschopní. To je do budoucna zcela zásadní.

Bude asi potřeba, aby tento obor měl určitou podporu?

Samozřejmě, určitá účelná podpora je na místě. Jelikož se bavíme například o nových technologiích, tak tyto nové technologie z hlediska investiční náročnosti, mohou být na straně zdrojů omezujícím faktorem rozvoje. Tudíž dobře zacílená podpora by dokázala tento rozvoj dále podpořit.

Sledujte na



rolnické noviny

Žatva je ako dokonalá symfónia

V Agrocoop p. v. d. Hul vládne súhra a zodpovednosť, každý pozná svoju úlohu

Agrocoop-polnohospodárskovo- výrobné družstvo je na mape úspešných podnikov pôsobiacich v produkcii rastlinných komodít dobre zapísané. Družstvo vzniklo v obci Hul v roku 1990 po rozpade bývalého JRD Žitava, v regióne skôr známeho ako „RVHP“, keďže zahŕňalo chotáre obcí Radava, Vlka, Hul a Podhájska a za dosiahnuté výsledky už získalo niekoľko ocenení v rôznych súťažiach. V súťaži Top Agro za rok 2024 obsadilo prvú priečku v kategórii polnohospodárskych družstiev hospodáriacich v produkčných oblastiach.

Takisto je podnik známy tým, že už viac ako 20 rokov organizuje Deň poľa repky v spolupráci s osivárskymi firmami, Českou zemědělskou univerzitou (dlhé roky s uznávaným odborníkom prof. Vašákom), Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou a v súčasnosti so spoločnosťou Chemos, kde sa stretávajú odborníci a pestovatelia tejto významnej plodiny zo širokého okolia. Čo takého podujatie prináša samotnému podniku? „Je to pre nás veľká skúsenosť. Vidíme prakticky všetky nové hybridy repky, ktoré sa dostanú na slovenský trh. Každoročne si vyhodnotíme vý-

sledky prezentovaných odrôd v našich podmienkach a na budúci rok si vyberáme tie najlepšie,“ hovorí predseda družstva Ing. Peter Vojtek, ktorý už 16. rok stojí na čele podniku, a dodáva: „Niektoré odrody si nechávame aj desať rokov, iné len dva tri. Šlachtitelia pri tejto plodine veľmi rýchlo napredujú a niekedy je aj pre mňa prekvapením, koľko nových odrôd priniesu. V praxi takto počty odrôd ani nevieme využiť. Myslím, že by sa možno jednotlivé firmy mohli upriamiť na nejaké tri, štyri hybridy, z ktorých by si dokázali poľnohospodári ľahšie vybrať.“

S pestovaním repky sa spájajú aj problémy v oblasti ochrany proti škodcom, odkedy vstúpil do platnosti zákaz používania chlorpyrifosu a thiaclopridu v EÚ. „To, čo nám zostalo, nepostačuje, a preto musíme najmä pri počiatkoch štádia vývoja repky znásobiť počet postrekov a vstupov do porastu. Keď sa však podarí porast dobre založiť, je repka pre podnik spoľahlivým zdrojom prvých peňazí v sezóne.“

Okrem spomenutej repky Agrocoop pestuje pšenicu mäkkú aj tvrdú, kukuricu a slnečnicu. Za vynikajúce výsledky hospodárskeho roka 2024 vďaka

súhre pozitívnych faktorov, ktoré spoločne vytvorili celkový ekonomický obraz. Realizačné ceny za svoje produkty v Agrocoop p.v.d. Hul dokážu ovplyvniť najmä termínom predaja, na čo má podnik k dispozícii skladovacie priestory prakticky na celú úrodu a všetky potrebné zariadenia (čističky, sušičky aj moričku osiva):



Porada vedenia s ekonomickým úsekom. Sprava: Ing. Peter Vojtek, Ing. Petra Chromčová, Ing. Patrik Vojtek a Anna Zajčíková

mi. Napríklad úroda kukurice v predchádzajúcom roku dosahovala 10 ton na hektár, pričom v lepších lokalitách aj 14 ton na hektár. Pšenica dosiahla nižšie úrody, ale mala dobrú realizačnú cenu.

Úspešné hospodárenie poľnohospodárskeho podniku zá-

visi od viacerých faktorov, ktoré nikdy nie sú stabilné, alebo vopred dané. Realizačné ceny za svoje produkty v Agrocoop p.v.d. Hul dokážu ovplyvniť najmä termínom predaja, na čo má podnik k dispozícii skladovacie priestory prakticky na celú úrodu a všetky potrebné zariadenia (čističky, sušičky aj moričku osiva):

ny zisk pred zdanením však prekročil 90 000 eur.“

V roku 2025 sa ukázali takmer opačné trendy: Vyššie úrody a špičková kvalita pšenice, výrazne nižšie úrody kukurice. Napriek vysokej kvalite a úrode obilnín však ceny na trhoch prudko klesli; tvrdá pšenica sa klesla z 300 eur/t na 220 eur/t a mäkká pšenica zo 200 eur/t na približne 180 eur/t. K tomu sa trvale zvyšujú ceny energií, čo v konečnom dôsledku tiež výrazne ovplyvní výsledok. Zameranie na rastlinnú výrobu s výkonnou technikou s najmodernejším vybavením nevyžaduje vysoké počty zamestnancov. Agrocoop funguje ako jedna veľká rodina a to nielen pre menší počet ľudí, ale aj preto, že ako v jednom z mála družstiev, sú všetci zamestnanci aj jeho členmi. Každý má jeden hlas a zamestnanci sú stabilní. „Každý vo výrobe vie robiť všetko a každému záleží na výsledku. Často si veci aj sami našťujú a musím byť pripravený odpovedať na ich konkrétne otázky a detaily postupov, ktoré ich zaujímajú,“ hovorí predseda a vysvetľuje. „Takisto každý vie obsluhovať všetky stroje na poliach aj v skladoch. Je to veľká výhoda, pretože nemusí roz-

mýšľať, koho na ktorý stroj posadím. Zároveň tu má každý stroj zodpovednosť za stroj, na ktorom pracuje. Naším krédom v oblasti techniky je: „pokazený stroj neexistuje“. Ak je stroj pokazený, musí byť uvedený do funkčného stavu, aby mohol byť kedykoľvek použitý.“ Svoj význam má aj dokonalá znalosť obhospodarovania chotára: „Chlapci majú celý „prečítaný“, poznajú každú piad zeme, vedia si poradiť sami na mieste. Aj ja sám som si za 40 rokov práce na družstve prešiel celým výrobným procesom a nič ma už tak ľahko nezaskočí,“ vyzdvihuje význam vedomosti a skúsenosti Peter Vojtek, ktorý sa neobáva ani o nástupníctvo vo vedení podniku. Decembra Petra Chromčová sa už dnes pripravuje na vedenie ekonomického úseku pod vedením skúsenej dlhoročnej ekonomky podniku Anny Zajčíkovej a syn Patrik má na starosti výrobu. Pokračujú tak v rodinnej tradícii, kde sa celá rodina venuje poľnohospodárstvu už niekoľko generácií.

O vzťahu k práci na poli hovorí sám za seba status na sociálnej sieti Agrocoopu: „Naša žatva je ako symfónia, kde všetky nástroje (zamestnanci) hrajú v súlade a dirigent (manažér) udržuje tempo a harmóniu. Celý orchester (firma) sa zomkne a vytvára nádhernú hudbu (výsledok práce). Každý nástroj má svoju vlastnú úlohu a bez neho by celková symfónia bola nedokonalá.“

Malvína Gondová

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

Unikátní systémy postřikovačů Agrifac

Společnost Agrifac se hrdě označuje za „Masters of Spraying“ (mistry postřiku) a klade si za cíl vyvíjet nejkročilejší postřikovací technologie na světě. Proto tvoří a používá systémy, které preciznost a účinnost aplikace posunují na vysokou úroveň. Nejde přitom jen o precizní ovládání trysek či udržování výšky ramen nad porostem, nebo variabilní aplikaci. Pro optimální funkci postřikovače je nutná souhra vícero konstrukčních celků, mezi nimiž je podstatná i konstrukce podvozku a zavěšení.

Luboš Stehno

Podvozek StabiloPlus je unikátním řešením postřikovačů Agrifac, které zaručuje stabilitu, komfortní jízdu a optimální rozložení hmotnosti na všechna čtyři kola za všech podmínek. Omezují přenos nerovnosti terénu na ramena postřikovače, čímž zajišťu-



MountainMaster je doplňková výbava, která využívá individuálně ovládané hydraulické válce na každém náboji kola k plné kompenzaci svažitosti až do 20 % ve směru jízdy a 25 % ve směru příčném. Foto Luboš Stehno

je stabilní a konzistentní postřikový obrazec. Pro vysoké plodiny, jako je slunečnice nebo kukurice, je u modelů Vanguard k dispozici volitelná výbava podvozku Clearance, která umožňuje nastavit světlovou výšku v rozsahu 130 až 200 cm. MountainMaster je další doplňková výbava, která využívá individuálně ovládané hydraulické válce na každém náboji kola k plné kompenzaci svažitosti až do 20 % ve směru jízdy a 25 % ve směru příčném.

Při precizní aplikaci hrají klíčovou roli aplikační ramena. Postřikovače Agrifac používají

ramena J-boom se zavěšením ve tvaru půlměsíce a nevyžadující složitý vyvažovací systém. Ramena jsou robustní (ve všech záběrech jsou dodávána v ocelové provedení), mají kulatý profil nosníku a vyznačují se stabilitou i při vysokých pracov-

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie



Nejvýkonnějším postřikovačem Agrifac je model Endurance 8000. Na Agritechce byl vystaven jak s kulturními pneumatikami (levá strana postřikovače), tak flotačními, které jsou vidět na fotografii. Foto Luboš Stehno

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie

— inzercie